

Kde a proč studovat klasickou fotografií II

FotoVideo, 29. 8. 2019

V minulém čísle jsme si řekli, proč by měli ti, pro něž je fotografování zejména koníčkem, chtít studovat na některé z českých univerzit, a také o tom, co takové studium obnáší. Společně s tím jsme si blíže představili trojici nejprestižnějších škol. Dnes se podíváme na ty zbývající.

Vedle trojice nejznámějších škol, kde je možné studovat fotografii – FAMU, UJEP a ITF – najdete v České republice čtveřici méně známých, avšak kvalitních studijních oborů, které pravidelně vypisují tři vysoké školy a jedna vyšší odborná. Každý studijní obor je mírně odlišný a hodí se pro specifitější fotografickou praxi. Základy však obvykle mají všechny stejné a nevyhnete se ani studiu návazné praxe v podobě grafických úprav.

Fakulta umění Ostravské univerzity

adresa: Podlahova 3, 709 00 Ostrava-Mariánské Hory web: fu.osu.cz, www.osu.cz
Ostravská univerzita je jednou z těch mladších, vznikla v roce 1991 a provozovala pedagogickou, přírodovědeckou a filozofickou fakultu. Samotná fakulta umění byla založena v roce 2007 a zaměřená především na hudbu a výtvarno. V roce 2010 byl založen ateliér fotografie, který spolu s ateliéry intermediálního umění, nových médií a animované tvorby tvoří katedru intermédií.

Přijímací řízení

Na fakultě umění je možné studovat fotografii v rámci bakalářského prezenčního studia ve standardní délce tří let, případně lze pokračovat v navazujícím dvouletém magisterském studiu. Přijímací řízení na bakalářském stupni je jednokolové a skládá se z teoretické a praktické (talentové) části. » V rámci talentových zkoušek je třeba dodat domácí práce zkušební komisi alespoň 25 domácích prací – fotografií rozměru aspoň 18 × 24 cm nebo práce média příbuzného, využívajícího fotografii. Soubor má vhodně reprezentovat uchazečovu dosavadní volnou tvorbu – 3 až 5 technických obrazů či fotografií formátu A4 a vlastní portfolio s autoportrétem. Praktická zkouška se pak skládá z realizace zadaného úkolu, uchazeč volí ze tří témat, která zpracuje vlastním aparátem a volný úkol inspirovaný místem. Osobní pohovor je zaměřen na všeobecný kulturně-spoločenský přehled s důrazem na znalosti z oboru fotografie a umění.

Výuka

Jelikož jsou oba stupně studia dostupné pouze prezenčně, jedná se o klasickou formu přednášek, spojených s prací v ateliéru a praktickým fotografováním. V ateliéru fotografie je při studiu kladen důraz na otevřenost myšlenkovým alternativám a zprostředkování všech dostupných vlivů nejen ze světa umění, přírody či filozofie, ale třeba i z výroby, vědy, různých společenských komunit, virtuálních světů, mediálních a informačních struktur. Záměrem studijního oboru Tvůrčí fotografie je vybavit fotografa schopnostmi tak, aby nebyl omezoval technickými prostředky, to znamená, že se studenti učí používat fotoaparáty analogové i digitální. V ateliéru se analogová fotografie vyučuje spíš jako jedna z variant pořizování fotografií. Studenti mají k dispozici temnou komoru, kde

mohou zpracovávat své výtvary. Dokonce ani fotografie jako taková není limitem, překročit do jiného intermediálního oboru je profesory vítáno.

Uplatnění

Absolventi najdou relativně široké uplatnění díky odborným znalostem v oboru fotografie, ale také dovednostem v souvisejících oblastech. V praxi to znamená čistě fotografickou práci od začátku do konce, kterou by měl absolvent zvládnout, i schopnost návazné činnosti při dalším zpracování fotografií v počítači nebo v temné komoře, v rámci předtiskové přípravy či rastrové a vektorové grafiky. Při navazujícím magisterském studiu se již přesouvá student především do virtuálního světa fotografie, což s sebou nese i širší možnosti uplatnění zejména v oblasti videa a příbuzných médií.

Fakulta multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně

adresa: Štefánikova 2431, 760 01 Zlín web: www.utb.cz, www.photogether.org V případě, že se v budoucnu vidíte jako reklamní a módní fotograf, pak je pro vás studium ve Zlíně ideální. Vzhledem k tomu, že ateliér reklamní fotografie spadá pod fakultu multimediálních komunikací, je jasné, že zde nepůjde pouze o fotku, ale o komplexní studium reklamní tvorby. Její historie sahá do roku 1997, kdy brněnská Fakulta technologická VUT založila ve Zlíně Institut reklamní tvorby a marketingových komunikací. V roce 2001 se změnil na fakultu multimediálních komunikací (FMK) a stal se tak třetí fakultou univerzity.

Přijímací řízení

Na fakultě multimediálních komunikací je možné studium jak prezenční, tak kombinované, ateliér reklamní fotografie pak můžete studovat na bakalářském nebo » magisterském stupni. Přijímací řízení je dvoukolové, kdy v prvním kole uchazeči o studium odevzdávají k hodnocení domácí práce – v případě reklamní fotografie se jedná o jeden až tři soubory fotografií na libovolné téma (8–12 fotografií), autoportrét (jedna fotografie). Alespoň jeden soubor nebo úkol musí být zpracován klasickou analogovou technologií černobílého negativu či pozitivu, ostatní fotografie mohou být zpracovány libovolnou technikou. Jednotlivé adjustované fotografie musí být ve formátu 30 × 40 cm nebo odvozeném vždy tak, aby kratší strana měřila 30 cm. Snímky nesmí být pod sklem (v kliprámu). Dále je třeba v písemné formě uvést minimálně pět děl z oblasti literatury, hudby, výtvarného a audiovizuálního umění (filmu), které byly pro uchazeče inspiračními zdroji k vlastní tvorbě. Podle svého uvážení je možno předložit další práce na libovolné téma – volné soubory, vlastní autorské knihy, katalogy z výstav nebo fotografie zpracovávající reklamní či jiný námět, případně i s návrhem grafické úpravy. Ve druhém kole skládají uchazeči písemnou a praktickou zkoušku, v jejímž průběhu vypracují úkoly na dané téma typické pro obor a ateliér, do kterého se hlásí. Počet úkolů se může u jednotlivých ateliérů lišit. Poslední je pak ústní zkouška, která zjišťuje motivaci uchazeče, hloubku jeho zájmu o zvolený ateliér a všeobecný rozhled.

Výuka

Prakticky i teoreticky vede k přípravě samostatně tvořících profesionálních fotografů. Cílem je zvládnutí černobílé i barevné fotografie na běžně dostupných klasických materiálech, procesem negativ / pozitiv, fotografie na inverzní materiály i snímání a

zpracování digitálního záznamu. Student se postupně seznamuje s běžnými žánry a s problematikou fotografické ilustrace, přípravy a realizace plakátu. Současně rozvíjí svůj tvůrčí potenciál zpracováváním různých témat v rámci realizace volných souborů.

Uplatnění

Absolvent je schopen pracovat v reklamních agenturách, tiskových médiích apod., jako samostatný autor ve společenských a lifestyleových časopisech (fotoreportér, obrazový editor) či jako fotograf v reklamní agentuře nebo kreativním oddělení. Na magisterském stupni studenti dále rozvíjejí svůj tvůrčí potenciál především tvorbou volných souborů na různá témata.

Ateliér fotografie Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze

adresa: nám. J. Palacha 80, 116 93 Praha 1 web: fotografie.vsup.cz, www.umprum.cz
Umprum patří k nejstarším vysokým školám, vznikla už v roce 1885 a zaměřovala se především na tradiční umělecká řemesla – architekturu, sochařství, kresbu, malbu, zpracování kovů, řezbářství, malbu květin a textilu. Obor fotografie byl poprvé otevřen v roce 1995. Ateliér fotografie patří pod obor volného umění, což už samo o sobě něco napovídá. Dochází zde k provázanosti fotografie s ostatními obory, takže si student může vždy vybrat, jak bude na fotografii a její studium nahlížet. To se promítá i do složení vyučujících, kteří jsou velmi často aktivními umělci.

Přijímací řízení

Jako na většině vysokých škol je i zde možné prezenční studium, ovšem s velmi volným režimem. Mezi přijatými bývají absolventi středních fotografických škol, ale i gymnázií a středních odborných škol. Uchazeč prochází dvoukolovým přijímacím řízením. V prvním kole přinesou všichni domácí práce (dva až pět fotografických souborů podle vlastního výběru) a zúčastní se půldenního vstupního výtvarného testu. » Do druhého kola už postupuje pouze osm až deset uchazečů. Ti v následujících dvou dnech pracují na přesně stanovených úkolech. Součástí druhého kola je také osobní pohovor, který se zaměřuje na otázky z oboru, ale nevynechá ani obecnější témata. Ve všech disciplínách je kladen důraz na originalitu a invenci uchazečů.

Výuka

Výuka je z velké části postavená na diskuzích, ve kterých je student nucen přemýšlet o své práci. Zbývající část je realizována formou seminářů, přednášek a častých exkurzí, kde se studenti setkávají s prací ostatních umělců, vůči nimž by se měli vymezit. Z teorie jsou to například přednášky dějin umění, na které musí studenti docházet. Specifikem ateliéru je výuka kresby, která je tu oproti jiným školám pro všechny studenty povinná. Škola taktéž zajišťuje studentům stáže jak na jiných vysokých školách v ČR, tak v zahraničí. Vedoucí ateliéru Aleksandra Vajd a Hynek Alt jsou přesvědčeni, že ve vztahu student a učitel je konstruktivní konflikt momentem, který umožní studentovi odpoutat se od struktury školy a ulehčí mu vlastní nezávislost.

Uplatnění absolventů

Studium na Vysoké škole uměleckoprůmyslové je vhodné pro kreativní lidi, kteří už mají vyhraněný styl a chtějí se jednou věnovat vlastní tvorbě. Taktéž se hodí pro osobnosti, které se rády pohybují v uměleckém prostředí a chtěly by spolupracovat s umělci z jiných odvětví. Odtud i plyne možné uplatnění absolventů, které bude spíše uměleckého zaměření, než aby se jednalo o čistě řemeslnou fotografii. Vzhledem k získaným zkušenostem a rozhledu by však neměl mít absolvent problém uplatnit se prakticky v jakékoli pozici související s uměním či fotografií – obrazový editor, kreativec apod.

Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická

adresa: Hellichova 22, 118 00 Praha 1 web: www.graficka-praha.cz Hellichovka, jak se této instituci neoficiálně přezdívá, patří k předním grafickým školám v ČR. Její historie spadá až do roku 1920. Tehdy začínala jako státní odborná škola grafická zaměřená na knihařství, fotografii a reprodukční techniku. V roce 1994 bylo založeno pomaturitní studium, a ačkoliv je dodnes střední a vyšší odbornou školou, strukturou se začíná stále více podobat vysoké.

Přijímací řízení

Na Vyšší odbornou školu grafickou je strukturou velmi podobné přijímačkám na střední stupeň. Předkládá se dosavadní fotografická volná tvorba, série fotografií na zadané téma a výtvarné práce typu kresby, koláže nebo malby. Součástí zkoušky bývá rovněž test prověřující všeobecný kulturní a historický přehled uchazeče a prověrka znalostí českého jazyka.

Výuka

Grafický design a realizace tiskovin na vyšší odborné škole má šest zaměření: propagační grafika, knižní grafika, fotografická tvorba a média, tisková produkce, vydavatelská produkce a restaurování uměleckořemeslných děl z papíru a pergamenu. Důraz je kladen na perfektní zvládnutí fotografického řemesla, ale pracuje se tu i s novými médii a intermedii. Nejsou opomíjeny ani ostatní důležité předměty jako dějiny kultury a cizí jazyk. Během čtyřletého studia se studenti seznámí s celým spektrem fotografické tvorby od studiové, produktové a reklamní fotografie přes žánry architektury a reportáže až po dokumentární tvorbu. Většina výuky probíhá digitálně, ale studenti si vyzkouší i klasické analogové technologie (práce v komoře) a velkoformátovou studiovou fotografii. Studenti pracují na samostatných fotografických projektech, vytvářejí vlastní fotografické knihy (součástí studia je i grafický design a typografie).

Uplatnění

Po absolutoriu se studenti mohou uplatnit v širokém spektru vizuálních profesí od samostatně pracujícího fotografa přes pracovníka v reklamních agenturách až po editora v redakcích magazínů a novin. Někteří studenti pokračují ve studiu dále na vysoké umělecké škole a absolvování Hellichovky je pro ně základem, během něhož se rozhodují a upřesňují si, jakým směrem se chtějí dále vydat.

Jaké jsou předpoklady pro studium fotografie

Jak jste mohli zjistit z uvedených požadavků na přijetí ke studiu, neobejdete se bez předchozí výtvarné tvorby, která bude sestávat zejména z fotografií. Je proto vhodné s předstihem začít pracovat na vlastních domácích souborech, které budou mít jednotný ráz a ucelené téma. Neméně podstatný je prakticky u všech umělecky změřených oborů dostatečně široký rozhled nejen kulturní, ale také umělecký a mnohdy i technický, odkazující zejména na techniky klasické fotografie. Ruku v ruce s tím však jdou i požadavky na počítačovou gramotnost a grafické cítění, s nimiž je zejména digitální fotografie velmi úzce provázána. Posledním předpokladem je pak jistá umělecká ambice a nutná dávka kreativity, kterou projevíte. Bez ní bude studium prakticky nemožné a pro nenadaného posluchače se sníží na úroveň střední školy, kde studenti teprve rozvíjejí dovednosti a znalosti a není u nich tolik posuzována kreativní a umělecká stránka. ■

Zdroj: <https://media.monitora.cz/pdf-preview/2576/66224062-358b656f20b3b4b592c8/>